

STAP 1

Ik merk dat de leerling niet met anderen kan samenwerken.



STAP 2

Dit wil ik bereiken met mijn leerling ... (concreet en keim)

Coachende vragen

- Wat maakt dat je vindt dat de leerling moeite heeft om met anderen samen te werken? Wat zie of hoor je nu en wil je graag anders zien?
- Heb je zicht op hoe het komt dat de leerling moeite heeft om met anderen samen te werken?
- Wat zou er tof zijn als je straks als leerkracht kan zeggen: mijn leerling kan met anderen samenwerken? Wat zal je dan zien of horen? Wat zou er dan veranderd zijn?
- Noteer hier de concrete en behapbare stappen die je verwacht van de leerling om te kunnen zeggen: "Nu kan deze leerling met anderen samenwerken" Bekijk samen met de leerling welke van deze stappen al lukken/kunnen lukken.



STAP 4

Dit zou mijn leerling nodig kunnen hebben ...

Een leerkracht die

- aanvaardt dat er jongeren zijn die soms liever alleen werken
- er voor zorgt dat groepswork als didactische werkvorm doelgericht is en voldoende uitdaging bevat
- soms ook eens de keuze laat aan de leerling om alleen aan de opdracht te werken
- uitlegt wat ze verstaat onder 'samenwerken'
- die naast het inhoudelijke doel ook een doel op het gebied van samenwerken meegeeft
- samenwerkingsvaardigheden actief aanleert
- zoekt naar sociaal gedrag dat ze kan belonen
- werken met een schoudermaatje ook bij kleine oefeningen toepast
- duidelijkheid en structuur brengt in het groepswork
- iedereen een welomschreven opdracht geeft
- nadenkt over de groepssamenstelling
- sociaal gedrag belooft met non-verbale positieve feedback
- leerlingen laat reflecteren op hun eigen rol binnen de samenwerkingssituatie

Instructie die

- ...

Een leeromgeving

- die uitnodigt om in groep te werken
- waarin materialen en hulpmiddelen klaar liggen
- waarbij de leerkracht alle groepen goed kan overzien

Leeractiviteiten die

- afwisselend zijn en inzetten op keuzemogelijkheden in verwerken van opdrachten
- aantonen dat samen werken en overleggen zinvol en betekenisvol is

Opdrachten of taken die

- inzetten om al eens meer in duo te werken
- samenwerken stimuleren
- bevorderen dat jongeren samenwerken/-leren
- een duidelijke samenwerkingsstructuur en rolverdeling meegeven

Groeps-/klasgenoten die

- kunnen luisteren, vragen stellen en kunnen argumenteren
- een goed contact hebben met de leerling
- de leerling vertrouwt
- sociaal vaardig zijn en de medeleerling meenemen in het groepswork

Feedback die

- op regelmatige basis gegeven wordt
- soms enkel bestaat uit een knipoog, een duim omhoog, een bemoedigend knikje
- benoemt wat je ziet aan positieve sociale vaardigheden

Ouders die

- thuis, binnen de familie of met vrienden, samenspel mogelijk maken
- ook na school inzetten op sociale contacten binnen sportclubs, jeugdbeweging, vrije ateliers ...



STAP 3

Deze sterktes van mijn leerling kan ik inzetten om het vooropgestelde doel te bereiken ...

Coachende vragen

- Heb je zicht op de positieve kenmerken van de leerling? Indien niet of onvoldoende gekend, ga dan actief op zoek naar sterktes. Mogelijke hulpbronnen zijn: ouders, klassenraden, LVS, gesprek met leerling ...
- Bij sterktes denken we aan (cognitieve, affectieve en psychomotorische) vaardigheden, attitudes, kwaliteiten, karaktereigenschappen van de leerling
- Wanneer lijkt de leerling wel met anderen te kunnen samenwerken? Hoe merk je dat?
- Waar gaat het wel goed (School? Vrije tijd? Thuis?) Kunnen we daar zien of het de leerling wel lukt om met anderen samen te werken?
- Hoe komt het dat het dan lukt om met anderen samen te werken?



STAP 5

Deze maatregel(en) kan ik toepassen om mijn leerling te helpen ...

- Inzetten op **COÖPERATIEVE WERKVORMEN (3)** zorgt voor een duidelijke structuur en rolverdeling.
- Bespreek vooraf het samenwerken tussen de leden van de groep: Wie doet wat? Waarom? Wanneer is onze samenwerking een succes?
- Leerlingen stellen samen een plan op waarin de werkverdeling en tijdsbesteding alsook ieders bijdrage om te komen tot een goed resultaat duidelijk is weergegeven.
- Koppel de leerling in het begin bij duowork aan een 'maatje' en leg uit waarom je deze duo's vormt: "Julie zijn beiden creatief, jullie hebben allebei vaak schitterende ideeën..." waardoor ze extra gemotiveerd zijn om samen aan de slag te gaan.
- Het materiaal en de hulpmiddelen om het groepswork tot een goed einde te brengen (papier, teksten, omslagen, stiften, schaar, tablets...) liggen klaar (bv. in Curver® boxen).
- Zorg voor een klasopstelling die er voor zorgt dat je snel tot een groepopstelling met tafels kan komen. Tussen deze tafels is een duidelijke looplijn Een goed looplijn zorgt er voor dat je alle leerlingen ziet en rondwandelt zinder leerlingen te storen. Misschien kan je op de grond aangeven waar de tafels altijd komen te staan bij groepswork, dit zorgt voor orde en structuur.
- Spreek gespreksregels af: Laat de leerlingen uit een lijstje van gespreksregels zelf de goede en slechte kiezen. Bijvoorbeeld: 'Niemand mag van mening veranderen', 'We vragen waarom iemand iets denkt' ... Bespreek ze klassikaal en leg samen met hen vijf of zes regels vast voor het hele schooljaar. Regels die van de leerlingen zelf komen, worden makkelijker nageleefd.

